

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

İzmir Aliğa'da kurulu bulunan ithal kömüre dayalı İzdemir Enerji Santrali-II termik santraline verilen Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) kararları başından itibaren yargı süreçlerine konu olmuş ve mahkemelerce iptal edilmiştir. Ayrıca Anayasa Mahkemesi de bu süreçte özel hayata saygı hakkının ihlal edildiği yönünde bir karar vermiştir. Ancak, bu yargı kararlarına rağmen yeni ÇED olumlu kararları vermeye devam edilmiştir.

Aliğa İzdemir Enerji Santrali-II'nin inşa edilmesi ve işletilmesi planlanan proje ile ilgili olarak verilen 17.06.2010 tarihli ÇED olumlu kararı İzmir 2. İdare Mahkemesi'nin 16.12.2016 tarihli kararı ile iptal edilmiştir. Daha sonra İzdemir Enerji Santrali-II (Endüstriyel ve Tehlikeli Atık Düzenli Depolama Alanı Dahil) projesi için 22.03.2017 tarihli ÇED olumlu kararı verilmiştir. Bu kararın iptali davası sonunda işlemin iptaline karar verilmiştir.

Danıştay bu kararı bozmuş ve davanın reddine kesin olarak karar vermiştir. İlk derece mahkemesinin iptal kararı henüz taraflara tebliğ edilmeden, aynı projeye ilgili 28.12.2018 tarihli ÇED olumlu kararı verilmiştir. Bu kararın iptali davası sonunda ise İzmir 5. İdare Mahkemesi davanın reddine karar vermiştir.

Verilen bu karar Danıştay tarafından onanarak kesinleşmiştir. Kesinleşen bu iki karar için yapılan başvuru üzerine Anayasa Mahkemesi 13.12.2023 tarihinde özel hayata saygı hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin kararı üzerine yeniden yapılan yargılama sonunda İzmir 5. İdare Mahkemesi 31.12.2024 tarihli kararla santralin faaliyetini sağlayan 22.03.2017 ve 28.12.2018 tarihli ÇED olumlu kararlarını iptal etmiştir.

Mahkeme kararları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na 5 Şubat 2025 tarihinde tebliğ edilmiştir. Anayasanın 138. maddesine göre gecikmeksizin, en geç 30 gün içinde, mahkeme kararlarının uygulanıp termik santralin faaliyetine son verilmesi gerekmekte fakat bu hayata geçirilmemektedir.

Bu kararlara rağmen hızla yeni bir ÇED raporu hazırlanmış, 10 Şubat günü İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu toplantısı olacağı duyurulmuş, ancak saat bilgisi duyurulmamıştır. 14 Şubat'taki İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu (İDK) toplantısına EGEÇEP Derneği avukatları katılabilmiş fakat itirazlarına rağmen 12.781 sayfalık ÇED raporu incelenmek suretiyle aynı gün saatler içerisinde uygun bulunmuştur. Davacılar tarafından nihai ÇED raporuna itiraz edilmiştir.

Bunlara ek olarak İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından İzdemir Enerji Santrali-II yıllarca işyeri açma ve çalıştırma ruhsatı olmadan çalıştırıldığı tespit edilmiş ve 05.03.2025 tarihinde faaliyetten men edilmiştir. Mahkeme kararları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na 5 Şubat 2025 tarihinde tebliğ edilmesine rağmen ertesi gün 06.03.2025 günü Bakanlığınızca İzdemir Enerji Santrali-II projesi için ÇED Olumlu kararı verilmiştir.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Anayasa Mahkemesi'nin özel hayata saygı hakkının ihlali kararına ve çalışma ruhsatının olmamasına rağmen Bakanlığınız 06.03.2025 günü İzdemir Enerji Santrali-II projesi için ÇED Olumlu kararını hangi gerekçe ile vermiştir?
2. Aliğa İzdemir Enerji Santrali-II termik santrali için bugüne kadar verilen ve iptal edilen ÇED kararlarının iptal gerekçeleri nelerdir? Bu gerekçeler bugün hâlâ geçerliliğini korumaya devam etmekte midir?
3. Mahkeme kararları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na 5 Şubat 2025 tarihinde tebliğ edilmiştir. Bakanlığınızın bu kararlar doğrultusunda santralin faaliyetine son vermesi gerekmektedir. Santral faaliyetinin halen devam etmesinin sebebi nedir?
4. Mevcut yargı kararları ve Anayasa Mahkemesi'nin ihlal kararı dikkate alındığında, Aliğa bölgesinde yeni termik santral projelerine veya mevcut santrallerin kapasite artışına yönelik herhangi bir değerlendirme veya izin süreci yürütülmekte midir? Yürütülmekte ise bu süreçlerin detayları nelerdir?
5. İzdemir Enerji Santrali-II sahasındaki Zeytinciliğin Islahı Ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanun'a aykırılıklar nasıl giderilmiştir?
6. İzdemir Enerji Santrali-II için çalışmaya başladığı günden bu güne kadar kaç defa geçici faaliyet izni düzenlenmiştir?
7. İzdemir Enerji Santrali-II için çalışmaya başladığı günden bu güne kadar kaç defa İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı düzenlenmiştir? Günümüzde mevcut mudur?
8. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik gereğince İzdemir Enerji Santrali-II'nin çalıştırılmasına imkan veren izin nedir?
9. 06.03.2025 tarihinde ÇED Olumlu kararı verilen İzdemir Enerji Santrali-II projesi için yapılan İDK toplantısı kaç saat sürmüştür ve toplantıya kimler katılmıştır?